

Vì sao Vua Gia Long ghét hủi công thần bậc nhất?

Tác Giả: SE s&#u t&#m

Thứ Tư:, 07 Tháng 12 Năm 2011 06:01

Sau khi lên ngôi, Hoàng đế Gia Long đã ghét hủi và công thần bậc nhất của triều Nguyễn lúc đó là Nguyễn Văn Thành.

Lăng mộ Ti&#n Quân Nguyễn Văn Thành - Bia H&#u (Wipedia)

Nguyễn Văn Thành sinh ngày 13 tháng 11 năm Mậu Dần (1758), là người Thừa Thiên, theo Nguyễn Ánh - Gia Long thời khi mới khởi binh đánh Tây Sơn, chịu bao đắng cay khổ sở; sau khi toàn thắng, lập được công lớn, được đưa hàng công thần của triều Nguyễn.

Năm 1802, khi bình định Bắc Hà, Gia Long triệu Nguyễn Văn Thành làm Tổng trấn Bắc thành, ban cho sắc phong trong ngoài 11 trấn, có th&#m quy&#n trấn t&#nh&#c quan&#i, x&# quy&#t vi&#c án; chỉ mấy năm, vùng đất này được yên tr&#. Năm 1810, ông vẫn kinh làm chức Trung quân, rồi được giao chức Tổng tài trong việc soạn bộ Hoàng Việt Luật Lệ (tức Luật Gia Long).

K&# án đình đám

K&# án Nguyễn Văn Thành xuất phát từ một bài thơ hàm ẩn t&#ng ph&#n ngh&#ch của con trai và ông đã phải chịu trách nhiệm liên đới. Sách Kể chuyện các vua Nguyễn viết: Nguyễn Văn Thành có người con trai là Nguyễn Văn Thuyên, thi đỗ cử nhân, thơ ông hay làm thơ đ&# giao du với những kẻ văn sĩ. Bởi vì nghe Nguyễn Văn Khuê và Nguyễn Đ&#c Nhu&#n có tiếng hay chữ, Văn Thuyên bèn làm bài thơ sai tên Nguyễn Trần Ng&# Hi&#u c&#m đi mời hai vị vào chơi. Bài thơ như sau: Văn d&#o Á Châu da tu&#n ki&#t/ H&# hoài tr&#c d&#c c&#u ty/ Vô tâm c&#u b&#o Kinh s&#n ph&#c/ Thi&#n t&#ng ph&#ng tri Ký b&#c k&# / U c&#c h&#u h&#ng thiên lý vi&#n/ Cao c&#ng minh ph&#ng c&#u thiên tri/ Th&# h&#i nh&#c đ&#c s&#n trung t&# / Tá ngã kinh luân chuy&#n hoá ky.

Đ&#ch nôm là: Á Châu nghe nói l&#m người hay/ Áo quần c&#u hi&#n đã bày nay/ Ng&#c phát Kinh Sơn tài s&#n đó/ Ng&#a K&# kí b&#c bi&#t lâu thay/ Mùi hương hang t&#i xa nghìn dặm/ Tiếng ph&#ng g&#o cao su&#t chín mây/ Sơn t&# phen này dù gặp gặp / Giúp nhau xoay đ&#i h&#i c&# này.

Vì sao Vua Gia Long ghét hời công thần bậc nhất?

Tác Giả: SE s&#u t&#m

Thứ Tư:, 07 Tháng 12 Năm 2011 06:01

T&#o ng bài th&# là l&#i l&# nói ngông, không ng&# tên Hi&# u đ&# a cho Nguy&# n H&# u Nghi xem. Nghi là thu&#c h&# c&# a Nguy&# n Văn Thành, m&#t l&#n l&#i nh&# mà b&# Thành khi&#n trách, qu&# m&#ng r&#t n&#ng, ch&#y sang xin làm môn h&# cho t&# quân Lê Văn Duy&#t. Đ&#c tr&#ng đ&#ng, Nguy&# n H&# u Nghi v&#n không quên âm m&#u tr&# thù Nguy&# n Văn Thành. Nhân bài th&# này, Nghi đem cho Lê Văn Duy&#t xem. Lê Văn Duy&#t l&#i có hi&#m khích v&#i Nguy&# n Văn Thành nên n&#m l&#y c&# h&#i, vào tâu vua. Nh&#ng vua Gia Long cho là "Thuyền còn tr&#, &#a l&#i th&# ngông nghênh, ch&#a đ&# căn c&# đ&# k&#t án".

Nguy&# n H&# u Nghi l&#i xúi Nguy&# n Tr&#&#ng Hi&# u đ&# a bài th&# ra đ&# a Nguy&# n Văn Thành. Thành li&#n b&#t Hi&# u và c&# con mình giao cho các quan dinh Qu&#ng Đ&#c đi&#u tra. B&# tra t&#n m&#y ngày đêm, Nguy&# n Văn Thuyên thú nh&#n là có m&#u ph&#n. Th&# là các tri&#n th&#n &#ng h&# Lê Văn Duy&#t thi nhau t&# cáo Nguy&# n Văn Thành, xin nhà vua nghiêm tr&#.

Cái chết oan &#c

Sách Đ&#i Nam th&#c l&#c chính biên đ&# nh&#t k&# ghi: Nguy&# n Văn Thành đã b&# t&#&#c h&#t &#n, v&# &# nhà riêng và ti&#p t&#c ch&# x&# lý. Vua b&#o b&#y tôi r&#ng: "Văn Thành thân làm đ&#i th&#n mà dung túng cho con k&#t n&#p môn khách là hi&#u danh &#? Hay ý mu&#n làm gì? Có b&#y tôi nh&# th&# x&# trí th&#c khó! N&#u không b&#o toàn đ&#&#c công th&#n thì cũng không ph&#i là vi&#c hay c&#a tr&#m, th&# m&#i khó ch&#".

V&# phía Nguy&# n Văn Thành, theo Vi&#t Nam s&# l&#&#c và Qu&#c tri&#u ch&#nh biên, vì quá u&#t &#c, m&#t hôm khi bãi tri&#u, ông ch&#y theo n&#m l&#y áo Gia Long mà khóc r&#ng: "Th&#n theo b&# h&# t&# thu&# nh&# đ&#n bây gi&#, nay không có t&#i gì mà b&# ng&#&#i ta c&#u xé mà l&#i không c&#u?". Gia Long gi&#t áo ra, b&# vào cung, t&# đó c&#m Thành không đ&#&#c vào ch&#u và sai Lê Văn Duy&#t đem Nguy&# n Văn Thuyên ra tra h&#i m&#t l&#n n&#a. Nguy&# n Văn Thuyên l&#i thú nh&#n t&#i c&#a mình.

Gia Long đ&#&#c tin, truy&#n b&#t giam Nguy&# n Văn Thành đ&# ch&# đình th&#n xét án. Thành và m&#y ng&#&#i con b&# b&#t giam &# trong tr&#i quân Th&# Trung. Hôm đình th&#n tra án r&#i, Thành ra nói v&#i Th&# Trung Th&#ng Ch&# là Hoàng Công Lý r&#ng: "Án xong r&#i, vua khi&#n tôi ph&#i ch&#t, n&#u không ch&#t th&#i không ph&#i là tôi

Vì sao Vua Gia Long ghét hủi công thần bệch nhốt?

Tác Giả: SE s&#u t&#m

Thứ Tư:, 07 Tháng 12 Năm 2011 06:01

---

trung". Rồi ông ung thu c đ c ch t tr i quân.

Thông tin cái ch t c a Nguy n Văn Thành đ c tâu lên, Gia Long tri u Hoàng Công Lý h i: "Văn Thành khi ch t có nói gì không?". Công Lý đem h t i Thành nói th a lên. Vua gi n nói: "Văn Thành không bi n b ch mà ch t, s nh b n càng rõ r t". Cùng lúc đó, có ng i đem bài bi u tr n tình c a Thành dâng lên nhà vua. Gia Long c m t bi u khóc to đ a lên cho b y tôi xem và d : "Văn Thành t lúc nh theo tr m có công lao to. Nay nh t đán đ n n i ch t, tr m không b o h đ c y là tr m kém đ c".

Gia Long đã sai m t Chánh Đ i Trung Quân và 30 tên lính coi vi c tang cho Thành, hoàn tr áo mảo, i ban cho 500 quan ti n, 3 cây g m, 10 cây v i, 10 cây a, m y ng i con b giam đ u đ c tha c .

Nghi v n đ t ra

Xung quanh cái ch t c a công th n b c nh t Nguy n Văn Thành có r t nhi u nghi v n đ t ra. Có ý ki n cho r ng, sau khi giành đ c quy n th ng nh t, m t n i lo ng i ngày càng l n trong lòng Vua Gia long. Th i c c a b y tôi - công th n khai qu c s d n l n át ngôi vua c a dòng h Nguy n. Gia Long bèn tìm cách tr đ n h . Cái khó là "h i" th nào cho ph i đ o. Vua tôi cùng vào s ng ra ch t, k o n a mang ti ng "chim h t cung b v t, thú ch t chó săn b gi t".

Nguy n Văn Thành là công th n đ u tiên đ c "chú ý". Vì c ông đang làm T ng tr n B c Hà b Gia Long tri u h i v kinh, b ngoài giao tr ng trách l n nh t, nh ng bên trong đ d ki m ch , ki m soát. Khi nhà vua ng ý mu n l p hoàng t th t làm Thái t , Nguy n Văn Thành i mu n l p Hoàng tôn Đán, con Đông cung C nh đã ch t vì c nghi p. Lúc đó, Vua Gia Long đã suy ra r ng: "H n mu n đ ng vua nh đ sau này đ kh ng ch . Ta há t i tằm l m l n"... Và cu i cùng thì c h i đã đ n v i nhà vua nhân chuy n ph n lo n c a con trai Thành.

Tuy nhiên, m t s nhà nghiên c u không đ ng tình v i quan đi m trên. Vì c Nguy n Văn Thuyên có ý m u ph n thì Nguy n Văn Thành - là cha thì ph i ch u liên đ i. Đó là l th ng trong cu c s ng.